

Говор супервизора Рафи Грегоријана на централној свечаности поводом обиљежавања годишњице Брчко Дистрикта 8. марта 2009. године

Ваше екселенције, предсједниче Скупштине, господине градоначелниче, представници католичке, исламске, јеврејске и православне заједнице, драги гости и пријатељи, даме и господо:

Дозволите ми да прво честитам дамама Брчког међународни Дан жена и дозволите ми да свим становницима Брчког честитиам 9-ту годишњицу Дистрикта.

Од оснивања Брчко Дистрикт је прешао пут на комјем је прво представљао симбол друштвеног и физичког разарања, а након тога симбол напретка и међуетничке сарадње као и инкубатора реформи у транзицији из комунистичке командне економије у демократску тржишну економију.

Данас Брчко представља просперитетну, мултиетничку заједницу чија територија постоји као кондоминијум два ентитета али са сопственим институцијама самоуправе на коју су ентитети трајно пренијели своја овлаштења управљања.

Брчко Дистрикт је након престанка сукоба постао прича о успјеху коју су многи изучавали, неки су јој завидјели, али је, на жалост, још нико није копирао. Разлог за то може бити то што је његов успјех зависио, прије свега, од напора и воље људи у Брчком који су одлучили да живе заједно и у миру.

Храброст челника Дистикта и званичника из прелазне Владе и Скупштине, уз помоћ међународне заједнице путем режима супервизије који је успостављен Првом арбитражном одлуком у фебруару 1997. године, такође је допринијела таквом исходу.

Правни основи за Брчко Дистрикт се налазе у двама анексима Дејтонског мировног споразума: анексу 4, који представља Устав Босне и Херцеговине и анексу 2 у којем су се стране сагласиле са обавезујућом арбитражом као и са арбитражним одлукама, њиховим анексима и допуни, које је донио Арбитражни трибунал у складу са Уставом. Управо се Коначном одлуком захтијевала израда Статута, који је већ неколико пута ажуриран како би се побољшала структура, ефикасност и поступци у управи Дистрикта тако да на који ни једна група не може да доминира другом.

Уз усвајање уставног амандмана којим се Брчко Дистрикт ставља под заштиту Устава Босне и Херцеговине и којим се Брчко Дистрикту омогућава приступ Уставном суду, дошло је вријеме да се предвиди крај супервизије. Уз приступ који ће тиме бити омогућен Брчко Дистрикту ка Уставном суду Босне и Херцеговине, који ће доносити одлуке у складу са одлукама Арбитражног трибунала, сам Трибунал од тада неће бити потребан. Ускоро ће Влада и становници Брчког имати потпуну одговорност за заједницу чију изградњу су помогли. Али они неће остати сами. Снаге ЕУФОР-а остају овдје, Сједињене америчке државе своју највећу амбасаду у региону граде у Сарајеву која има особље које ће бити задужено да прати дешавања у Брчком. ОЕБС остаје овдје, а присуство Европске Уније се све више осјећа имајући у виду недавну посјету великог броја амбасадора земаља чланица Европске Уније Брчко Дистрикту, који не само што су тиме показали интерес за остварени напредак у управљању већ и за директне стране инвестиције. Свјетска банка такође пружа помоћ када је у питању приватизација луке и други велики инфраструктурни пројекти. Присуство хрватског амбасадора је још један показатељ пријатељства и подршке те земље Дистрикту.

Охрабрен сам настојањима Народне Скупштине Републике Српске и

Парламентарном Скупштинам Босне и Херцеговине да помогну у рјешавању ситуације и усвоје уставни амандман који је неопходан како би се осигурао статус Брчког унутар уставно-правног оквира Босне и Херцеговине.

Почетком ове седмице Представнички дом је у првом читању усвојио амандман о Брчко Дистрикту са 38 гласова за и само једним гласом против. Дан послије, Дом народа је тај исти амандман усвојио једногласно. Овдје у Брчком су претходно сви представници странака у Скупштини једногласно усвојили Резолуцију којом позивају Парламентарну скупштину БиХ да усвоји овај амандман.

Ми овдје у Брчком, као и Вијеће за спровођење мира, смо јединствени у томе да вас, у Парламентарној скупштини БиХ, позивамо да усвојите амандман у најкраћем могућем временском року.

Засигурно можемо да будемо охрабрени тиме колики смо пут прешли: оно што је за многе, дуги низ година представљало ничију земљу, експеримент међународне заједнице, сада је широко признато у оквиру свог јединственог и завидног правног статуса као Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине и тиме сви можемо да се поносимо.

На крају жао ми је што што Северина није овдје али се надам да ћете наћи за сходно да сљедеће године за 10. годишњицу позовете Лепу Брену.

Хвала вам.